



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 56. Quid circa electionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

rit pro sui forma signaturam Papæ, & pro sui exequibilitate etiam rescriptum, saltem de mandato Papæ. Vide *Leur. q. 786.*

§. XVI. Collatio non dicitur perfecta, nec beneficium absolutè provisum, nisi collatio sit acceptata, *Covarr. Gonz. Lott. l. 3. q. 1. à n. 20.* Revocari tamen non potest, quamvis acceptata non sit, *Cap. si tibi absenti, de præb. in 6.,* Nec est paritas cum promissione, donatione vel aliis contractibus, secundùm dicta l. 3. p. 2. à n. 767. Probatum autem acceptatio verbis, factis, signis aut aliis conjecturis, de quibus *Lott. à n. 27.* Quòd si nominatus semel renunciarit, sed pœnitentiâ ductus iterum acceptet, antequam collator mutet voluntatem, valet acceptatio, *Laym.* Potestque acceptatio fieri etiam per procuratorem vel mandatarium, etiam laicum à te constitutum, quamdiu non revocasti. Vide *Leur. q. 794. & seqq.*

389

An aliquis possit prosequi plures collationes sibi factas, dicitur n. 437.

Q. 56. Quid circa electionem sit addendum. 390

R. Seqq.

§. I. Electiones jure communi spectant ad Collegium seu Capitulum, in quo præficiendus est aliquis, *Cap. Congregatio, 16. q. 7.* Et soli illi habent votum, qui sunt capitulares seu emancipati, ideoque dicuntur vocales. Ad tale autem Capitulum primò constituendum requiruntur saltem tres, *L. Neratius 35. ff. de verb. signif.;* & ad illud conservandum duo; ad jura autem illius conservanda sufficit etiam unus, hinc talis poterit eligere vel postulare, uti poterat totum Capitulum, *L. sicut, ff. quod cujusque univers. nomine, Laym. ad Cap. 1. de Elect. aliique cum Leur. p. 2. q. 233. & seqq.* Notant autem *Nicol. t. 1. §. 6. & Luca de Canonicis d. 26. n. 5.,* ele-

N 2

Electiones

ctiones Canonorum aut etiam Decanorum in Capitulis, in rigore non esse electiones, sed potius nominationes vel collationes, adeoque non esse invalidas, licet non serventur omnes apices Juris pro electionibus statuti.

391 §. II. Electio fieri non potest sponso necdum mortuo: Nec prius valet tractatus definitivus de hoc vel illo eligendo, Cap. *bona*. 35. de Elect., sed electio talis foret irritanda, *Abb. Pass.* c. 13. à n. 9. *Leur.* q. 324. Moritur autem sponsus non tantum naturaliter sed etiam moraliter, nempe per translationem, cessionem, depositionem, Cap. *Inter corporalia*, de transl. Episc., *Pass. Leur.* q. 325. Licet autem electio fieret ante sepulturam defuncti, non ideo esset cassanda, *Gl. Abb. Barb. Tamb. Lavor. Mirand. Biax, Pass. Leur.* q. 327. contra *Hoff. Maj. Garc. Rodriq.*

392 §. III. Electio fieri potest, 1. per scrutinium secretum (quem modum tenentur servare Regulares, *Trid. Sess. 25. c. 6. de Regul.*) in quo tres assumuntur de Capitularibus, non surdi nec cæci, sive electio fiat ad aurem sive per schedas: nec opus addere Notarium & testes, quamvis fieri possit, Vide *Leur.* q. 334. & seqq., ubi à q. 353. explicat, quomodo manifestatio voti fieri possit per sortes, per calculos aut fabas: Item à q. 357., an votum possit esse disjunctivum, conditionatum, inutile, mutabile &c. Item à q. 367. quid faciendum sit post completum scrutinium, quomodo sit aperiendum, quomodo facienda communis electio ac publicanda. 2. Per compromissum, si electores communi planè consensu aliis Clericis idoneis committant, ut eligant, quem judicaverint aptiorem. Vide *Leur.* q. 393. & seqq. 3. Per communem inspirationem, nemine non consentiente in eandem personam. Vide *Leur.* q. 407. & seqq.

& seqq. Notandum tamen electionem tunc dici factam simpliciter per inspirationem, si Deus per aliquod signum externum certò cognoscatur esse illius author, ideoque fiat non servatâ formâ vel ordine: è contrâ si tale signum externum desit, quamvis non servetur accuratè forma, & omnes etiam subito conspirent, *Lott* dicit esse tantùm quasi per inspirationem. Vide *Leur* q. 418. n. 5.

§. IV. Quamvis in præsentatione Patronorum 393
sufficiat majoritas votorum respectivè ad personas, secundùm dicta n. 312., tamen in electione requiritur majoritas absolutè seu respectivè ad totum Capitulum, ita ut si in Capitulo sint duodecim, debeat validè electus habere plura, quàm sex vota, *Cap. Ecclesia vestra*, 48., *Cap. Cumana*, *Cap. In genesi* h. t., & cum *Gl. Engel* l. 1. t. 6. n. 37. *Sanig.* l. 1. t. 6. n. 9. aliique. Dicit quidem *Zyp.* apud *Engel* consuetudinem passim esse contrariam, fateturque *Laym.* l. 4. T. 2. c. 12. n. 6. etiam attendendam esse consuetudinem, sed quamdiu illa alicubi non probatur esse contraria, standum est jure communi.

§. V. Ille censetur nominatus à majore parte, qui 394
etiam dimidio tantùm voto excedit medietatem, v. g. si vocales sint novem, qui nominatus est à quinque, *Abb. Butr. Sigism. Pass.* c. 19. n. 18., ubi ait in suo Ordine Prædicatorum, in quo requiruntur duo vota supra medietatem, sufficere, si à novem aliquis habeat sex. Plura de suffragiis dicta sunt à n. 311.

§. VI. Eligere possunt, qui habent solùm possessi- 395
onem eligendi, cum bona fide, *Cap. Cum olim* de causa possess., & *Cap. Querelam* h. t. Item extranei, qui non sunt de Capitulo, nimirum vel ex privilegio, quod etiam laicis competere potest, vel ex præscriptione, & quidem cum titulo, tempore 40. annorum, intra quod fuerit electio Superioris auctoritate

confirmata, sine titulo autem tempore immemoria-
 li, *Leur. q. 217. n. 4. & q. 244. n. 2.* Hæc tamen
 præscriptio aut consuetudo tantum Clericis compe-
 tere potest, *Cap. Messana h. t.* Item eligere possunt
 Capitulares per extraneos compromissarios, *Cap.*
Quia propter, h. t.; admittere tamen non possunt
 extraneum, nequidem Clericum, ad secum eligen-
 dum, *Donat. Pass. & alii contra Nav. Lex. & alios.*
 qualiter si admitterent laicum, electio esset irrita,
Cap. Querelam, Cap. Quisquis, Cap. Messana h. t.
 si tamen Laici vel alii inhabiles sint ignoranter aut si-
 ne culpa Clericorum admissi, putant *Inn. & Fagn.*
 ac probabile esse dicit *Pirb.*, quod valeat electio ha-
 bilium, per *Cap. fin. de procurat.*, & quia utile per
 inutile non vitatur, *Reg. 37. Juris in 6.*, sed contra-
 dicunt alii cum *Laym.* in *Cap. Messana h. t.*, quia
 pœna illa invaliditatis lata est in odium laicorum se-
 electioni immiscentium. Vide *Leur. q. 243. & seqq.*

396 §. VII. Eligere non possunt carentes perfectio-
 nis rationis, quales sunt pueri & amentes, *Gl. Nav.*
Pass. c. 10. n. 12.; nisi hi sint in lucido intervallo,
Pirb. de Elect. n. 26., in quo præsumitur facta ele-
 ctio, si quietè facta sit, nec sapiat stultitiam, *Covarr.*
Jaf. Bald. Menoch. præsump. 45. n. 66. Nec impu-
 beres eligere possunt, *Cap. Ex eo, h. t. in 6.*, quia
 non censentur habere prudentiam requisitam, *Barb.*
de Jure Eccl. l. 1. c. 19. n. 48. Pass. n. 10. Possunt ta-
 men eligere cœci, uti & surdi, *Pass. n. 16.*

397 §. VIII. In Ecclesiis Cathedralibus & Collegia-
 tis prærequiritur Subdiaconatus per *Clement. 2. V.*
ii, de ætate & qual., Item per *Frid. s. 22. c. 24. de*
Ref.; satis autem est suscipi post vacationem, ante
 actum electionis, *Pass. n. 59.*; nec opus est esse susce-
 ptum cum ætate prærequisita, quia jura tantum præ-
 requirunt Ordinē Sacrum, *Felin. Suar. Tamb. Sanchez.*
Barb.

Barb. Lugo in Resp. Mor. l. 5. d. 19. *Pass.* n. 60. Si tamen malâ fide & subreptitiè esset ordinatus, excluderetur tanquam suspensus per Extrav. *Pii 11. Cum ex Sacrorum*, *Pass.* n. 61. Dispensatus autem super ætate ad Canonicatum, non ideo est dispensatus ad votum pro electione, si in Sacris non sit, *Barb. Pass.* n. 63., hinc resolvit *Lugo* supra, si quis in defectu ætatis dispensetur ad Archidiaconatum cum omnibus iuribus & pertinentiis suis, quamvis Archidiaconatui tali in debita ætate suscepto annexum esset jus ad eundi Capitulum, etiam ante susceptum subdiaconatum, non ideo erit dispensatus ad Capitulum, quia dispensatio est odiosa, uti dictum est l. 1. n. 622. 798. 839., nec debet extendi ad annexa separabilia, quoties id, super quo principaliter dispensatur, potest sortiri effectum, licet non ita plenè; aliud autem longè est habere Archidiaconatum sine ætatate, & habere vocem in Capitulo sine Ordine sacro. Vide. *Leur. q.* 254. & seqq.

§. IX. Votum datum extra Capitulum per litteras non valet; hinc si ad electionem requirantur vota unius Communitatis, debent electores in unum locum convenire, *Fagund. Sylvius* p. 1. v. *Congregatio*. Ex legitima tamen causa absens habet jus suffragii per procuratorem, *Cap. si quis iusto*, h. t. in 6., *Abb. Inn. Az. Barb. Tamb. Laym. Pass.* n. 35. *Luca* de benef. d. 3. à n. 3. Pro præsentibus etiam habentur legitime impediti in vicinia loci electionis, & ad eos mitti debent scrutatores pro audiendo voto, *Silv. Host. Az. Laym. Barb. Pass.* n. 32. In illis tamen electionibus, in quibus observari debet *Cap. Quia propter*, non potest dari suffragium per litteras, *Cap. si quis iusto*, h. t. in 6., nequidem consentiente Capitulo, *Barb. Pass.* n. 35; Unde apud Regulares non potest constitui procurator, qui designatum à principali

cipali eligat, quia à *Trid.* Ses. 25. c. 8. de Regul. jubentur secretò eligere, hìc autem deberet publicari persona à Principali designata, *Tamb. Garc.* Vide *Leur.* q. 261. & seqq.

399 §. X. Procurator debet habere condiciones requisitas ad electorem, & esse de Capitulo, *Pass.* n. 35.: posset tamen, sed non tenetur Capitulum admittere extraneum, *Abb. Barb.*; nec aliquis de Capitulo tenetur esse procurator, *Gl. Pass.* n. 43. si tamen per conjugationem nemo vellet esse, posset ob injuriam rescindi electio, *Tolos.* de Elect. c. 6. n. 9. Si sit de Capitulo & generali mandato constitutus, potest etiam mandantem eligere, habetque duo vota, quæ tamen dividere non potest, aliàs utrumque est irritum, *Cap. si quis justo*, h. t. in 6. Nec potest sibi subdelegare alium, qui pro mandante eligat, quia committebatur industriæ ipsius, *Pirh.* n. 150. Potest etiam eligere aliã formã, quàm scrutinii, quia indefinite constitutus, habet totum jus mandantis. Si habet speciale mandatum de eligendo Titio, potest suo suffragio eligere alium, *Barb. Tolos. Pirh. Engel* n. 10., potestque tum sibi subdelegare alium, sed non potest uti aliã formã, quàm scrutinii, quia hæc sola intelligitur ipsi demandata, *Gl.* Si mandans moriatur, mandatum procuræ cessat, *Barb.* Excipiunt aliqui apud *Pass.* n. 42., nisi mors ignoretur. Possunt etiam ab eodem plures constitui procuratores, debetque admitti priùs petens; & in dubio, quis fuerit prior, quem plures Capitulares designarint, aut his æqualiter divisus, qui priore dato est constitutus, *Cap. si quis justo*, h. t. in 6. *Pass.* n. 46. Vide *Leur.* q. 266. & seqq.

400 §. XI. Excommunicatus minor retinet jus suffragii, quia tantùm privatur participatione Sacramentorum, *Zoës.* n. 13. *Pass.* n. 86. *Pirh.* n. 28. Etiam retinet

retinet excommunicatus major, quamvis notorius. si non fit vitandus, id est, non nominatim denunciatus, nec notorius percussor Clerici, *Zoës. n. 10. Pass. n. 76. contra Inn. Castel. Donat.* Extendit Abbas etiam ad vitandum alibi, si hoc ignoretur in loco electionis: potest tamen etiam toleratus repelli per protestationem, dummodo fiat ante electionem, *Laym. Pass. à n. 71.*, & si postea constiterit electum prævaluisse vi hujus voti, electio irritari poterit, *Suar. Pass. n. 79.*; sed non toleratus & notorius nullum retinet jus suffragii, nisi essent electores Papæ, uti ad vitandum schisma statuit *Gregorius XV.* Quod si talis excommunicatus scienter admittatur ad coeligendum, electio censeri debet ipso facto irrita, *Nav. Suar. Barb. Pass. n. 65. contra Laym. & Castrop. de Cens. d. 2. p. 13. n. 13.*, dicentes esse tantum irritandam: si tamen non potuerit expelli sine gravi periculo vel scandalo, & electores protestati sint coram testibus, nec attendant ejus votum, validè eligent, *Inn. Abb. Barb. Pass. n. 68.* Denique si non certò sciatur esse vitandum, sed tantum per dubiam famam, aut si ab electoribus quidem certò sciatur esse excommunicatus, attamen necdum sit publicè denunciatus, excludi non potest, quia censetur manere in possessione juris eligendi, *Suar. Pass. à n. 70. Vide Leur. q. 269. & seqq.*

§. XII. Quæ dicta sunt de excommunicato tolerato & non tolerato, valent de similiter suspenso ab officio, *Barb. Pass. Pirb. Leur. q. 276.*, saltem si sit suspensus etiam ab usu jurisdictionis, de quo vide dicenda de Ordine, ad dub. 2. Similiter loquendum de interdicto, nam denunciatus personaliter invalidè eligit, *Az. Less. Laym. Garc. Barb. Pass. Leur. q. 277.* Irregularis ex delicto eligit validè, quia irregularitas tantum impedit exercitium Ordinis &

non usum jurisdictionis, eligere autem, quamvis quandoque prærequirat, tamen non est actus Ordinis, *Suar. Fill. Bon. Nav. Pass. Leur. q. 278.* contra *Laym. Peyr. Tamb.*; Attamen infamis infamiâ juris & per sententiam declaratus, eligit invalidè. *Gl. Suar. Az. Sanch.* Infamia facti tantum, id est, orta ex eo, quod homines malè loquentes ei causarint etiam publicam infamiam, non impedit jus eligendi, *Suar. Pass. Leur. q. 279.*

402 §. XIII. Potest quis per sententiam privari voce activâ: legitima tamen appellatio posset hinc suspendere effectum talis sententiæ, *Suar. Pass.*, uti nec tum obesset valori, si reliqui eligentes eum admittant, qui toleratus est, id est, in quem in particulari non est actu lata sententia privationis, *Mol. Sanch. Diana, Pass.* vide *Leur. q. 280.*

403 §. XIV. Eligentes non servatâ formâ sunt pro ista vice privandi potestate eligendi, *Cap. Quia propter, & Cap. Quanquam, h. t. in 6.* Clerici admittentes laicum ad coeligendum incurrunt suspensionem ferendæ sententiæ ab officiis & beneficiis per triennium, & ipso facto privationem vocis activæ, *Cap. Quisquis, h. t. Suar. Laym. Leur. q. 282.* Electus autem tali electioni consentiens fit etiam ineligibilis ad omnes & solas dignitates, *Cap. Quisquis, h. t.,* idque ipso facto, *Abb. Inn. Suar. Fagn. Laym. Pass. c. 8. n. 15.* contra *Barb. Bon.*, putantes hanc pœnam esse tantum ferendæ sententiæ: potest tamen Episcopus in hac ineligibilitate dispensare, *Abb. Inn. contra Fagn.*, quia quando Canon permittit dispensationem, si non exprimat, quis debeat, potest dispensare Episcopus, *Laym. Barb. Az. Butr. Bon. Pass. n. 26.* vide *Leur. q. 281. & seqq.*

404 §. XV. Eligentes scienter indignum, quos nempe

pe Dei timor à malo non revocat, privantur ipso facto pro ista vice potestate eligendi, & suspenduntur à beneficiis per triennium, Cap. *Cum incunctis*, Cap. *Dudum* h. t. Quod tenet de eligentibus etiam ad Prælaturas & Dignitates Episcopatu inferiores, *Abb. Pirb.*: pœna tamen suspensionis incurritur tantum ab eligentibus Episcopum indignum, Cap. *Si compromissarius*, h. t. in 6. Si ad prælaturam etiam inferiorem electus sciebatur insuper simoniam commisisse, eligens fit præterea inhabilis ad dignitatem vel beneficium aliud in illa Ecclesia obtinendum, Cap. *Per Inquisitionem*, h. t. *Abb. Pirb. Leur.* q. 284. 285. Quod si omnes scienter eligerint indignum, jus eligendi pro ea vice devolvitur ad Superiorem; si tantum aliqui, remanet apud innocentes, qui tamen, si velint, poterunt iterum admittere nocentes, quia pœna illa lata est in favorem innocentium, ideoque remittere possunt; nec videtur incurri, nisi post apertum scrutinium fuerit publicata communis electio, tum enim prius censetur esse perfecta, Cap. *Perpetuo*, 7. h. t. in 6. *Abb. Laym. Pirb. Leur.* q. 250. Vide etiam dicenda n. 443. Et notandum præterea debere eligi digniorem, uti dicitur à n. 579.

§. XVI. Eligi non potest excommunicatus, interdicitus, irregularis; & secundum *Caj. Sot. Panorm.* & alios, qui est in peccato mortali, sed *Nav. Az. Castrop.* d. 2. p. II. §. 2. n. 3. merito intelligunt tantum de illo, qui est in peccato mortali publicè noto, qui tamen adhuc videtur validè eligi, quamvis peccari possit ratione scandali, si talis indignus præferretur aliis. An autem electio excommunicati minoris sit irrita, videri potest *Dicast.* de Cens. d. 2. dub. 6., ubi dicit esse tantum irritandam.

§. XVII. Privatus ipso jure voce passivâ, aut redditus inhabilis, adhuc eligi potest, si necdum sit privatus
serva-

servatâ formâ iudicii post citationem, vel per sententiam, quæ transferit in iudicatum, (seu cuius effectus non fit suspensus per appellationem) fit declaratus reus criminis, cui privatio est annexa, *Pass.* c. 25. à n. 600., docentque AA. multi cum *Leur.* q. 288., quando agitur de privatione vocis activæ aut passivæ aut de inhabilitate aut de alia simili poena ecclesiastica, quanvis dicantur ipso jure & ante sententiam, etiam absque declaratione incurri, tamen reum non teneri in conscientia eam in se exequi ante sententiam declaratoriam criminis. Vide dicta l. 1. n. 612.

407 §. XVIII. Semel rejectus ab electione ob crimen vel infamiam, manet ineligibilis, donec ista purgentur; si autem habens confirmare rejecerit electionem nullâ datâ causâ, potius præsumendum est fuisse vitium in electione, ideoque in electum non redundat inhabilitas, *Cap. Super eo*, h. t., nisi fortè intervenisset simonia. Vide *Leur.* q. 289. & seqq.

408 §. XIX. De jure communi valet ad dignitates vel beneficia non regularia electio illius, qui non est de Capitulo aut etiam Diocesi, si fiat à majore parte, *Cap. Cum inter*, 21. h. t. *Inn. S. Th. Abb. Felin. Butr. Barb. Laym. Garc. Pass.*; potest etiam Superior, ad quem fit devolutio, conferre extraneo, *Cap. Ad decorem*, de *Instit.*, *Gl. Abb. Castrop.* si autem requiratur, ut eligendus sit aliquo loco oriundus, satis est ejus patrem inde esse oriundum, uti dictum est n. 323. Vide *Leur.* q. 293. & seqq.

409 §. XX. Invalida est electio sui ipsius, *Cap. In scripturis* §. q. 1., *Cap. fin. De Instit.* Quod tenet, quanvis quis esset dignior, & jurasset se electurum digniorem, *Silv. Pass.*; valentque hæc etiam in electione per compromissum, unus enim compromissarius non potest eligere seipsum, quanvis eligere possit

possit alium compromissarium, & hic consentire possit electioni suæ, eo modo, quo à n. 326 dictum est de præsentatione. Vide *Leur. q. 296. 401.*

§. XXI. Ut quis eligatur ad præfecturam regularem, non prærequiritur Clericatus, quia confertur tantum potestas dominativa & paterna, qualis convenit etiam sceminis, & olim competebat antiquis Monachis non Clericis, *S. Thom. Suar. Pass.*, prærequiritur tamen professio, ut præfectura obtineatur in titulum, *Cap. Cum ad nostram*, de Electione; & quidem expressa prærequiritur, *Cap. Nullus*, de Elect. in 6., & in eadem Religione, *Clement. 1. de Elect.*; quorum unum si desit, irrita est electio, *Trid. Sess. 25 c. 1. de Regul. Valentque hæc etiam de Monialibus, Cap. Indemnitatibus*, de Elect. in 6., quæ ut Abbatissæ vel Priorissæ fieri possint, debent præterea fuisse professæ per quinque annos, *Trid. c. 7. Abb. Suar. Tamb. Barb. Pass. Leur. q. 297. & seqq.*

§. XXII. Vocare ad electionem, communiter spectat ad Prælatum primæ Dignitatis, vel ad illum, qui senior est servitio aut professione, *Pass.* Debentque vocari omnes qui debent, volunt & commodè interesse possunt, *Cap. Coram & Cap. Quia propter h. t.*, *Cap. Cum in Ecclesiis*, de præb. & dignit. in 6.

§. XXIII. Illi dicuntur debere interesse, qui jus habent, aut sunt in possessione eligendi, *Cap. In Genesi & Cap. Querelam*, h. t.; non ideo tamen, qui jus habent, tenentur interesse, nisi exigat bonum commune, quia tunc potest cogi, ut muneri suo satisfaciatur, *Abb. Tamb. Barb. Pass.*, cogi tamen nemo potest ad dandum votum certò inutile, *Pass.*, quamvis teneatur quis electionem malam expressè reprobare, alioquin censetur consentire, *Rodrig. Pass.*, & nisi excuset justa causa, etiam sub veniali tenetur dare suum votum, alioquin non satisfacit

- tisfacit muneri, *Pass.* Vide *Leur.* q. 300. & seqq.
- 413 §. XXIV. Tum aliquis non potest commodè interesse, si Ecclesia vel ob moram nimiam vel alia causa ideo pateretur grave damnum, de quo judicare debet Præses electionis cum majore parte eligentium, *Pass. Barb.* Et quamvis *Cap. Coram*, 35. h. i. dicatur vocandos eos, qui sunt in Provincia, tamen cessante periculo gravis damni Ecclesiæ etiam vocandi sunt omnes extra Provinciam degentes, si intra tempus electioni statutum adesse possunt, *Abb. Tamb. Pass.* Quòd si quis renuntiavit voci suæ activæ, si renuntiationem etiam acceptatam revocet, adhuc vocandus & admittendus est, quia hoc est utile Ecclesiæ; attamen facta sine illo ante revocationem valent, *Abb. Silv. Pass.* Vide *Leur.* q. 305. & seqq.
- 414 §. XXV. Canonicus ingressus novitiatum Religionis debet secundùm multos vocari, quia saltem potest procuratorem constituere, secundùm alios non debet vocari, quia censetur longissimè absens; si tamen accesserit, rejici non poterit, *Suar. Az. Sanchez. Castrop. Leur.* q. 308. Attamen attendenda est consuetudo.
- 415 §. XXVI. Inhabiles vocandi non sunt, si actu privati sint voce, si autem sint tantùm privandi ob crimen, vel notorium, vel quod probari possit, vocari possunt, attamen vocari necesse non est, *Abb. Host. Barb. Pass. Leur.* q. 309.
- 416 §. XXVII. Vocati ad certam diem censentur vocati ad horam diei matutinam, quâ fieri solet electio *Pass. Leur.* q. 310. Si tamen major pars manè conveniens vellet priùs post prandium eligere, expectari deberet, *Pass. Leur.* q. 330. Si autem quis termino electionis necdum instante ex justa causa appellet à tali die præfinito, audiendus est, alioquin censetur contemptus: Quòd si etiam major pars nihil protesta-

stata

stata sit, sed viâ facti emanerit, potest etiam unicus præstituto tempore comparens validè eligere; è contrâ si comparuerint, & pars major noluerit istâ die eligere, suspendi debet electio, si adhuc dureret tempus eligendi à jure statutum; si autem jam exspiraret, potest sola pars minor eligere, *Pass. Leur. q. 311.*

§. XXVIII. Absentes sunt personaliter vocandi, si 417
commodè fieri possit, *Cap. Cum olim, de dolo & contum: Si nesciatur, ubi sint, citatio facienda est ad ædes, aut si ædes non habeat, in Ecclesia aut ad valvas Ecclesiæ, ubi habitare consuevit, Cap. Venerabilis, ibid. Pass. Vide Leur. q. 312. 313.*

§. XXIX. Si quis vocandus, non sit vocatus, ha- 418
bet jus ante confirmationem, aut si etiam de hac nihil sciverit, etiam post confirmationem agendi de contemptu: si tamen dissimulet, cassari non potest electio cæteròquin valida; si se opponat, cassari debet, *Cap. Quod sicut, h. t., Cap. fin. h. t. in 6. Abb. Barb. Quòd si moriatur, potest ejus successor similiter se opponere, Bald. Laver. Pass. Nec præsumitur facta citatio, sed probari debet ab electoribus, Pass. Quòd si cassetur electio, non devolvitur ad Superiorem, sed redit ad Capitulum, Pass. Vide Leur. q. 314. & seqq.*

§. XXX. Electio fieri debet in Ecclesia viduata, 419
Cap. Quod sicut, h. t. Potestque fieri sive in choro vel navi, sive in Sacristia vel domo Capitulari, sive in ambitu aliave parte honesta. Ex causa tamen fieri potest extra Ecclesiam: & alibi facta sine causa, secundùm Laym. & Pirb. contra multos alios, venit irritanda: & si esset electio Papæ, extra conclave foret irrita, Cap. Vbi periculum, h. t. in 6. & Constit. Greg. XV. Æterni Patris. Vide Pass. c. 12. à n. I. Leur. q. 320. & seqq.

§. XXXI.

- 420 §. XXXI. Tempus pro eligendis Prælatibus tam sæcularibus, in Cathedrali, quàm Regularibus, de jure communi sunt tres menses, Cap. *Ne pro defensione*, h. t. Pro dignitatibus in Collegiatis vel pro aliis beneficiis, sunt sex menses, Cap. *Nulla*, de concess. præb., Cap. *Licet*, de Suppl. neglig. Prælat., *Clement. 1. tit. eod.* Et computandi sunt menses, prout occurrunt in Calendario, ac de momento ad momentum: hinc si 1. Januarii horâ 6. obierit, durat tempus usque ad horam 6. Julii, *Menoch. Mandos. Boer. Garc. Sanct. Castrop Pass. Leur. q. 328.* Potest tamen hoc tempus restringi, si major pars eligentium velit, *Abb. Pass. Leur. q. 331.*
- 421 §. XXXII. Hoc tempus incipit currere à die acquisite notitiæ vacationis, Cap. *Quia diversitatem*, de concess. præb., & Cap. *Licet*, de suppl. neglig. præl. Quod *Pass.* & *Paxiord.* dicunt esse tempus, quo haberi potuit & debuit talis notitia. Vide dicta n. 308.
- 422 §. XXXIII. Tempus non currit habentibus & probantibus suum impedimentum, etiam si per culpam inciderint in impedimentum, dummodo non sint in mora, cur per alium non tollatur, Cap. *Quia diversitatem*, de concess. præb., *Gl. Abb. Barb. Garc.* Quamvis ipsi non teneantur semper urgere, ut impedimentum tollatur, *Pass.* Vide *Leur. q. 329.* & dicta n. 308.
- 423 §. XXXIV. Si ex negligentia non sit facta electio intra tempus, provisio devolvitur immediatè ad illum Superiorem, cujus erat confirmare: si etiam hic intra tempus ordinarium negligat, devolvitur ad alium immediatum, & tandem ad Papam, Cap. *Quamquam*, h. t. in 6. *Rebuff. Laym. Pirb.* Quod si Superioris provisio fuerit reprobata, aut ab eo provisus noluerit consentire, aut post consensum renun-

renunciavit juri suo, potestas eligendi revolvitur ad ordinarios electores, habentque iterum novum tempus integrum, quia tantum privantur pro una vice, *Pass. Pirb.*: Si autem non fuerit negligentia in eligendo, sed tantum propter aliquem defectum fuerit rejecta electio, aut electus non consenserit, manet electoribus etiam novum tempus, *Cap. si electio*, h. t. in 6. *Pirb.* Vide *Leur.* q. 332.

§. XXXV. Electio non debet esse clandestina, 424
Cap. Quia propter, h. t., *Leur.* q. 773. Potest tamen ex causa rationabili fieri de nocte, *Lavor. Rodrig. Mirand. Pass.*, dicentes, si de die absolvi non poterit, posse continuari in noctem, quamvis *Pirb.* dicat altero die resumendam: si autem sine causa fiat de nocte, *Laym. Pirb.* aliique communiter dicunt rescindi posse tanquam non Canonicam, quamvis contradicat *Pass.* Vide *Leur.* q. 333. Potest autem fieri etiam die festo, uti docent AA. cum *Passer. c.* 12. n. 45., quia est actus extrajudicialis: hinc post *Cajet.* docent *Bonac.* ad 3. præcept. p. 2. n. 9. & *Bass.* v. *Festum* 2. n. 14. etiam civibus licitum esse die festo convenire & eligere ad officia.

§. XXXVI. Prius post publicationem scrutinii 425
 & communem electionem, debet, saltem intra octiduum, si commodè fieri possit, requiri consensus electi, *Cap. Cupientes*, h. t. in 6. Nec ipse prius consentire potest, quia utrumque spectat ad formam *Cap. Quia propter* h. t., *Inn. Abb. Barb. Butr. Pass.* Debet autem consentire intra mensem ab electione sibi præsentata, alioquin amittit jus quæsitum, *Gonz. Barb. Pass.* Vide *Leur.* q. 382. & seqq.

Q. 57. Quid notandum sit circa Confirmationem electionis. R. Seqq. 426

§. I. Si Capitulum habens jus eligendi & confirmandi installer electum, hæc installatio habet vim

O

confir-